

Nr 378.

Godkänd av första kammaren den 11 juni 1930.

Godkänd av andra kammaren den 11 juni 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för befrämjande av jordbrukets kreditkasserörelse jämte i ämnet väckt motion.

Till KONUNGEN.

I den till riksdagen den 3 januari 1930 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov, nr 1, har Eders Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln, punkt 92, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskilda framställningar om anslag till stödjande av jordbruket samt dess utöware, för understöd till vissa åtgärder inom jordbrukets område för budgetåret 1930/1931 beräkna ett belopp av 800,000 kronor. Bland de ärenden, som därvid kunde ifrågakomma, nämndes frågan om reformer beträffande jordbrukets kreditkasserörelse.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t genom en den 21 mars 1930 dagtecknad proposition, nr 268, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen *dels* att antaga till propositionen fogade förslag till förordning om jordbrukets kreditkassor samt förordning angående rätt för centralkassa för jordbrukskredit att till medlemmar intaga andra ekonomiska föreningar än jordbrukskassor, *dels* att besluta vissa ytterligare åtgärder till stödjande av jordbrukets kreditkasserörelse.

I sammanhang med propositionen har riksdagen till behandling förehäft en inom andra kammaren väckt motion, nr 538, vari hemställts om ändrad lydelse av vissa stadganden i förslaget till förordning om jordbrukets kreditkassor.

Under återopande av vad som anförts i särskilda utskottets utlåtande nr 4, varav ett tryckt exemplar här bifogas, får riksdagen anmäla

dels att förslaget till förordning om jordbrukets kreditkassor icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick antagas, men att riksdagen för sin del antagit förordning i ämnet i enlighet med utskottets förslag;

dels att förslaget till förordning om rätt för centralkassa för jordbrukskredit att till medlemmar intaga andra ekonomiska föreningar än jordbrukskassor blivit av riksdagen antaget;

dels att riksdagen beslutat, att från riksgäldskontoret skola till svenska jordbrukskreditkassan såsom dess grundfond överlämnas svenska statens fyra och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av 15,000,000 kronor med rätt för kassan att enligt bestämmelserna i förordningen förfoga över obligationerna;

dels att riksdagen medgivit, att de obligationer, som enligt riksdagens i skrivelser den 19 mars 1915 (nr 132) och den 1 juni 1928 (nr 314) lämnade medgivanden överlämnats eller komma att överlämnas från riksgäldskontoret till Sveriges riksbank såsom gemensam pant till visst belopp och på vissa villkor för envar centralkassas samtliga förbindelser, må få gälla som gemensam pant på enahanda villkor för centralkassas samtliga förbindelser med undantag av kassans skuld till svenska jordbrukskreditkassan;

dels att riksdagen medgivit, att från riksgäldskontoret må till Sveriges riksbank överlämnas svenska statens obligationer till ett belopp av 150,000 kronor att, där jordbrukskassa eller centralkassa för jordbrukskredit i avseende å medlemmarnas ansvar för kassans förbindelser beslutat nedsättning, som möjliggjorts genom ändringar, vilka vidtagits i gällande bestämmelser angående godkännande av dylik kassa från det allmännas sida, av riksbanken användas till täckande av förlust, som i följd av nedsättningen må hava tillfogats någon, som, då beslutet därom registrerades, ägde fordran hos kassan, under villkor att förlustens anledning och omfång styrkes genom intyg av rättens ombudsman i kassans konkurs samt, vad angår centralkassa, jämväl av det allmänna ombud, som förordnats att delta i förvaltningen av konkursboet, att medgivande till obligationernas användande skall lämnas av länsstyrelsen i det län, där kassans styrelse har sitt säte, att därvid tillika skall meddelas erforderliga föreskrifter angående sättet för behövlige obligationers tillgodogörande, att riksgäldskontoret ofördröjligen skall underrättas, då dylikt medgivande lämnas, att obligationerna därvid tillika i första hand skola hembjudas riksgäldskontoret till inlösen, samt att utbetalning till kassas fordringsägare av för obligationer inlutna medel skall verkställas genom konkursförvaltningens försorg;

dels att riksdagen för budgetåret 1930/1931 under nionde huvudtiteln anvisat

till revisionsarbetet inom jordbrukskasserörelsen ett *extra reservationsanslag* av 25,000 kronor;

till upplysnings-, instruktions- och organisationsverksamhet för jordbrukskasserörelsens befrämjande ett *extra reservationsanslag* av 75,000 kronor;

samt såsom förvaltningsbidrag åt jordbrukskasseorganisationen ett *extra reservationsanslag* av 100,000 kronor;

dels ock att riksdagen bemyndigat Eders Kungl. Maj:t att beträffande förvaltningen av pensionsfondens, riksförsäkringsanstaltens och postsparbankens kapital meddela erforderliga föreskrifter till möjliggörande av utlåning åt svenska jordbrukskreditkassan.

Stockholm den 11 juni 1930.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 379.

Godkänd av första kammaren den 5 juni 1930.

Godkänd av andra kammaren den 5 juni 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till befrämjande av lantmännens andelsrörelse jämte i ämnet väckt motion.

(Särskilda utskottets utlåtande nr 5.)

Till KONUNGEN.

I den till riksdagen den 3 januari 1930 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov, nr 1, har Eders Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln, punkt 78, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, såsom statsbidrag till befrämjande av jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse för budgetåret 1930/1931 beräkna ett belopp av 100,000 kronor.

Sedermere har Eders Kungl. Maj:t genom en den 21 februari 1930 dagtecknad proposition, nr 131, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1930/1931 anvisa *dels* såsom bidrag för anordnande genom Sveriges allmänna lantbrukssällskap av revisions- och konsultationsverksamhet inom jordbrukets andelsrörelse ett *extra reservationsanslag* av 40,000 kronor, *dels ock* såsom bidrag till upplysnings- och organisationsverk-